

ת"פ 54133/03/16 - מדינת ישראל נגד ראובן שמואל

בית משפט השלום בירושלים

ת"פ 54133-03-16 מדינת ישראל נ' שמואל

לפני
בעניין: כבוד השופט מרדכי כדורי, סגן הנשיא
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

ראובן שמואל

הנאשם

גזר דין

הרקע:

הנאשם הורשע, על פי הודאתו שניתנה במסגרת הסדר טיעון, בעבירה של תקיפת שוטר בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 274(1) לחוק העונשין תשל"ז - 1977.

על פי עובדות כתב האישום, ביום 20.3.2016, נסעו הנאשם ושלושה אחרים ברכב. שוטר שהבחין כי הרכב נוסע במהירות כרז לנהגו לעצור. הנהג נמלט מהשוטר, האיץ את מהירות נסיעתו וחצה צומת ברמזור אדום. במהלך המרדף סטה הרכב מנתיבו, התנגש ברכב חונה ונעצר.

לאחר שהרכב נעצר ירדו ממנו הנאשם והאחרים, והשוטר ניגש על מנת לעצור את הנהג. הנאשם הגיע אל השוטר מאחור והיכה בגבו פעמיים. השוטר הודיע לנאשם כי הוא עצור בגין תקיפת שוטרים. בתגובה הדף הנאשם את השוטר, אשר נפל לאחור. השוטר שב וניגש אל הנאשם, וזה היכה בפניו במכת אגרופ. השוטר הדף את הנאשם והשניים נפלו לקרקע. בזמן שהנאשם והשוטר היו על הקרקע, תפס הנאשם באקדחו של השוטר ומשך אותו אליו, עד ששרוך האבטחה של האקדח נקרע באופן חלקי. השוטר תפס את האקדח מידיו של הנאשם. בשלב זה ברח הנאשם מהמקום אל עבר בניין סמוך וניסה להסתתר. השוטר ניגש פעם נוספת אל הנאשם וניסה לאזוק אותו, אך הנאשם התנגד בכוח. שוטר נוסף ניגש על מנת לסייע במעצרו של הנאשם, אך הנאשם המשיך להתנגד בכוח למעצר. על אף אזהרה מפיו של השוטר הנוסף כי יאלץ להפעיל נגד הנאשם טייזר, הוא המשיך בהתנגדותו. רק לאחר שהשוטר הנוסף השתמש נגד הנאשם במכשיר הטייזר פעמיים, הצליחו השוטרים לעצור את הנאשם.

תמצית טיעוני הצדדים:

המאשימה טענה כי הנאשם ביצע מעשה אלימות חמור, בו נחצו מספר קווים, שאינם נחצים תדיר בעבירות של תקיפת שוטר. לטעמה של המאשימה, מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם נע בין 18 חודשי מאסר לבין 32 חודשי מאסר.

לטענתה, העונש המתאים לנאשם מצוי בחלקו העליון של מתחם העונש ההולם. לעניין זה הפנתה המאשימה לכך שהנאשם ביצע את מעשיו בעת שתלוי ועומד נגדו מאסר על תנאי בן 5 חודשים, בשל עבירת אלימות חמורה קודמת, ולא היה בו כדי להרתיעו ממעשיו. עוד הפנתה המאשימה לתסקיר שירות המבחן, ולהתרשמות קצין המבחן כי הנאשם הפר את תנאי השחרור שהושתו עליו.

המאשימה ביקשה להפעיל את עונש המאסר המותנה הנ"ל במצטבר לעונש המאסר בפועל לו עתרה.

הסנגור מצדו ביקש לשוב ולהפנות את הנאשם לשירות המבחן. הסנגור הדגיש כי הנאשם ביצע את העבירות בהיותו כבן 18.5, לקח אחריות, בהליך קודם שהה שנתיים בבית עלם ושיתף פעולה באופן מלא, ובהליך זה שהה ברטורנו. לטענתו, הליך טיפולי כולל מטבעו עליות ומורדות, ומממש טוב יותר את האינטרס הציבורי. אמנם היתה נסיגה בהתנהגותו של הנאשם, אך עתה הוא מבין ומוכן להשתלב בהליך טיפולי.

לחילופין ביקש הסנגור להסתפק בהפעלת המאסר המותנה העומד נגד הנאשם, ולאפשר לו לבצעו בדרך של עבודות שירות, לנוכח גילו הצעיר.

הנאשם טען כי הוא עשה דרך ארוכה, מעידתו אינה מלמדת כי הוא אינו יכול להשתלב בחברה, מאסרו רק יחמיר את מצבו ולא יסייע לו לחזור למוטב. לדבריו של הנאשם, הוא מעוניין להתגייס לצה"ל, ומאמין שהוא יכול לעשות כן.

תסקירי שירות המבחן:

שירות המבחן ליווה את הנאשם משך פרק זמן שאינו מבוטל. בתסקיריו התייחס שירות המבחן לרקע של הנאשם, נסיבותיו האישיות, המשפחתיות והכלכליות. כמו כן התייחס שירות המבחן לקשיים אותם חווה הנאשם במהלך חייו הצעירים.

שירות המבחן ציין כי הנאשם קיבל אחריות חלקית בלבד על מעשיו, הציג עמדה הגנתית וקורבנית וטען כי ביצע את מעשיו כתגובה ליחס אליים ומחמיר שהופנה כלפיו מצד השוטר. עם זאת, הנאשם הצליח להכיר בדפוסי התנהגות בעייתיים, וביטא רצון להמשיך לעבוד בנושא שליטה בכעסים. אולם, ניסיון טיפולי שנערך לנאשם לא צלח. הנאשם הגיע אך לחלק מן הפגישות בשירות המבחן, והתייצב רק לבדיקה אחת לאיתור שרידי סם מתוך שש בדיקות אליהן זומן.

בבדיקה הבודדת שביצע הנאשם נמצאו שרידי סם. הנאשם שלל את ממצאי הבדיקה, הביע התנגדות להשתלב בקבוצה טיפולית, שלל נזקקות טיפולית, חווה ייאוש וחוסר תקווה ותחושות של דכדוך. הכישלונות לשלב את הנאשם במסגרות טיפול שונות והיפלטותו מהן בטרם עת, העצימו את קשייו להתחייב להליך טיפולי ארוך. עמדתו של הנאשם ביחס להחלטה לבצע שינוי מהותי בחייו הינה אמביוולנטית.

שירות המבחן ציין כי לאור כל האמור הוא אינו מוצא אפשרות לכך שהנאשם יסתייע בשירותיו, והמליץ לסיים את ההליך המשפטי. שירות המבחן המליץ להטיל על הנאשם מאסר בדרך של עבודות שירות, בנוסף למאסר מותנה.

דין ומסקנות:

הפניית הנאשם לשירות המבחן פעם נוספת:

כאמור, שירות המבחן ליווה את הנאשם במשך תקופה ממושכת. במסגרת הליכי המעצר שולב הנאשם ביום 19/6/2016 בקהילה טיפולית. לאחר כשלושה חודשים הוא הושעה מהקהילה בשל התנהגות תוקפנית ופוגענית כלפי איש צוות. הקהילה היתה נכונה לקלוט את הנאשם לאחר שבוע ההשעיה, ונערכה לקליטתו. אולם הנאשם גילה מוטיבציה נמוכה וחוסר בשלות לטיפול. לפיכך הוא הורחק מהקהילה הטיפולית ביום 5/10/2016.

לאחר הרחקתו של הנאשם מהקהילה הטיפולית נערך שירות המבחן לבסס את הקשר הטיפולי עמו, שכן סבר כי שילובו בהליך שיקומי וטיפולי עשוי לקדם את מצבו ולמנוע את המשך התדרדרותו. דא עקא, כאמור לעיל, הנאשם התקשה להגיע בזמן ובאופן רציף לפגישות שנקבעו עמו, ולא התייצב למרבית הבדיקות לאיתור שרידי סם אליהן זומן. בבדיקה היחידה אליה הואיל הנאשם להתייצב נמצאו שרידי סם. אולם הנאשם שלל את ממצאי הבדיקה ושלל נזקקות טיפולית בתחום. שירות המבחן מצא כי הנאשם מתקשה להכיר בשימושו בסמים, אינו מביע נזקקות, מתקשה לעמוד בקשר טיפולי ארוך טווח ואינו בעל יכולת להסתייע בשירות המבחן לצורך שיקומו.

בנסיבות המתוארות לעיל, מצאתי לאמץ את המלצתו המקצועית של שירות המבחן, להימנע מלשוב ולהפנות אליו את הנאשם, ולסיים את ההליך המשפטי בעניינו. אינני מתעלם מטענות הסנגור כי הליך טיפולי כרוך בעלויות ומורדות. אולם לאחר פרק זמן לא מבוטל בו הנאשם הוכיח שהוא חסר את הכוחות הנדרשים ממי שמבקש לעלות במעלה האפיק הטיפולי, אין באמירתו הסתמית לסנגורו כי הוא "מבין ומוכן" להשתלב בטיפול כדי להצדיק דחייה נוספת, ולהפנותו בשנית לשירות המבחן, העמוס לעייפה.

מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם:

תקיפתו של שוטר פוגעת ביכולתם של גורמי אכיפת החוק לבצע את תפקידם, בשמירה על הסדר הציבורי, בביטחון הציבור ובעקרון שלטון החוק וכיבודו (ע"פ 6040/13 **מדינת ישראל נ' נעמאן** 19/3/2014). הנאשם נהג באלימות חמורה כלפי השוטר משך פרק זמן משמעותי. הוא תקף את השוטר מאחור תוך שהיכה בגבו פעמיים, היכה בפניו באגרופו, לא נרתע מלתפוס את נשקו ולמשוך אותו בכוח רב, ולאחר מכן התנגד בכוח למעצר. כל זאת עשה האשם על

מנת להכשיל את השוטר, שמילא את תפקידו בפעולת אכיפה כלפי נהג רכב שביצע עבירות דרך חמורות. בכך פגע הנאשם בערכים המוגנים הנ"ל פגיעה של ממש, תוך שביטא תעוזה רבה וזלזול עמוק בשלטון החוק ובנציגיו.

נסיבות העבירה מלמדות כי הנאשם ביצע את מעשיו שלא לאחר תכנון מראש, אלא בתגובה לפעולות שביצע השוטר כדין במסגרת תפקידו.

הנאשם ביצע את מעשה העבירה לבדו, והוא האחראי הבלעדי לביצועו.

הנזק שהיה הצפוי להיגרם כתוצאה מביצוע העבירה אינו מתמצה בנזק לשלטון החוק, אלא משתרע גם אל עבר פגיעה גופנית בקצין המשטרה, פגיעה בבריאותו ובשלמות גופו. אין צורך לומר כי תפיסת אקדחו של השוטר טומנת בחובה פוטנציאל נזק של ממש לשוטר, לנאשם עצמו ולכל השוהים באזור, בטווח הפגיעה של כלי הנשק. בסופו של דבר הנאשם לא הצליח להכשיל את השוטר, לא גרם לו לחבלה ולא נטל את האקדח. אולם הדבר לא היה בשל חרטתו של הנאשם, אלא כתוצאה אקראית שנגרמה חרף המאבק הפיזי והאלימים בינו לבין השוטר, ובשל כך שעלה בידי השוטר לתפוס את האקדח ולהשיבו למקומו.

בנסיבות הנ"ל, ובהתחשב במדיניות הענישה הנהוגה (ראו: רע"פ 1860/07 נחמני נ' מדינת ישראל 14/6/2007, ע"פ 7639/13 אמארה נ' מדינת ישראל 2/4/2014, ת"פ (י-ם) 4320-09 מדינת ישראל נ' עווד 6/5/2013. ת.פ. (י-ם) 54749-09-14 מדינת ישראל נ' אבו גנאם 11/12/2014, ת.פ. (י-ם) 38512-04-12 מדינת ישראל נ' בזק 24/3/2015, ת.פ. (י-ם) 5714-05-16 מדינת ישראל נ' מלכה 7/9/2016), אני סבור כי מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם נע בין 6 חודשי מאסר בפועל לבין 18 חודשי מאסר בפועל.

העונש המתאים לנאשם:

לצורך קביעת העונש המתאים לנאשם בתוך מתחם הענישה הנ"ל, יש להביא בחשבון, לטובתו של הנאשם, את הפגיעה שתיגרם לו, מטבע הדברים, כתוצאה מהרשעתו והעונש שיוטל עליו, במיוחד בשל גילו הצעיר, כבן 19 בלבד. עוד עומדים לזכותו של הנאשם הודאתו בשלב מוקדם של ההליכים, נסיבותיו האישיות הלא פשוטות, המפורטות בתסקיר שירות המבחן מיום 27/10/2016, ופרק הזמן בו שהה בתנאים מגבילים.

לחובתו של הנאשם עומד עברו הפלילי, הכולל הרשעה בבית המשפט לנוער בעבירות של החזקת סכין וחבלה על ידי שניים או יותר. על פי המפורט בגזר הדין, הנאשם ואדם נוסף עקבו אחר אדם עמו היו בסכסוך, וכאשר הגיעו לרחוב שומם היכו אותו בפניו ודקרו אותו בראשו ובפניו באמצעות סכינים. בגין מעשה עבירה זה הוטל על הנאשם עונש מאסר על תנאי של חמישה חודשים. דא עקא, לא היה בכך כדי להרתיע את הנאשם מלשוב ולעבור עבירת אלימות, והוא ביצע את מעשה העבירה בו הורשע בהליך זה כארבעה חודשים בלבד לאחר מכן.

לאור האמור היה מקום לשקול להטיל על הנאשם עונש מאסר המצוי במרכז מתחם העונש ההולם, בנוסף להפעלה במצטבר של עונש המאסר המותנה. אולם, על מנת למסור לנאשם מסר לפיו החברה עדיין לא התייאשה ממנו, בגילו הצעיר, ובהתחשב בכך שזהו מאסרו הראשון, יוטל על הנאשם עונש המצוי מתחת למרכז מתחם הענישה, ועונש המאסר המותנה יופעל בחלקו בחופף.

אני דן אפוא את הנאשם לעונשים הבאים:

- 1.** מאסר בפועל למשך 7.5 חודשים בקיזוז ימי מעצרו לפי רישומי שב"ס.
- 2.** אני מורה על הפעלת עונש מאסר למשך 5 חודשים כפי שנפסק על תנאי על ידי בית משפט לנוער בירושלים בת.פ. 14-04-26213 ביום 18/11/2015. מתוך התקופה האמורה ירצה הנאשם 2.5 חודשי מאסר במצטבר לעונש הנ"ל, והיתרה בחופף.
סה"כ ירצה הנאשם 10 חודשי מאסר, בקיזוז ימי מעצרו כנ"ל.
- הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו בבית המעצר במגרש הרוסים בירושלים ביום 12/2/2017 עד לשעה 9:00.
- 3.** מאסר למשך 7 חודשים וזאת על תנאי למשך שלוש שנים מיום שחרורו ממאסר, אם יעבור עבירת אלימות כלפי גוף.
- 4.** פיצוי למתלונן, עת/3 בכתב האישום, בסך 1,000 ₪. הפיצוי יופקד בקופת בית המשפט עד ליום 12/2/2017.

המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בירושלים תוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ב' שבט תשע"ז, 29 ינואר 2017, בהעדר הצדדים.